

Dabas zinības | Eksperimenti

2.18. Augu secība (Kornels, vides spēle) NP

Augu secība ir process, kurā, nomainoties augsnes un mitruma apstākļiem, parādās jaunas sugas, kas nostiprinās apvidū, izspiežot vecās sugas, kur tām ir piemērotāki apstākļi.

Nepieciešams:

1

1. Zīmuļi.
2. Papīrs.

Darba gaita:

2

1. Ļoti labi augu secības maiņu var novērot pie dīķa. Īpaši, ja tā krastu veido slīpa nogāze. Jo tālāk no dīķa, jo augsne kļūst sausāka un izmainās tās sastāvs. Ap dīķi jūs varat apskatīt dažādus augus, kas secīgi nomaina cits citu. Lai redzētu augu valsts izmaiņas noteiktā teritorijā, dīķis būtu jānovēro vairākus gadus. Tas ir saistīts ar to ka, augiem atmirstot un uzslāņojoties citam uz cita, augsne izžūst. Augsnei kļūstot sausākai, augi, kam nepieciešams mitrums, tiek pamazām izspiesti, un to vietā sāk augt augi, kuriem patīk sausa augsne. Pēc kāda laika dīķis patiešām izžūs un izzudīs, augsnes slānis ap to kļūs augstāks. Dīķa platībai samazinoties, sausu augsni mīlošie augi sakļausies ap to arvien ciešāka gredzenā. Jūs varat redzēt šo augu migrācijas procesu, rūpīgi novērojot to jebkurā vietā: tas ir tāpat kā redzot apstādinātu filmas kadru.
2. Bērni var rāpus pārvietoties no jūsu noteiktā laukuma ārmalas uz ūdens malu. Rāpojot un cieši vērojot zemi, viņi pamanīs atšķirības augsnes apstākļos, arī tās, kas izveidojušās augu valstī gredzenveidīgi apkārt dīķim. Lai bērni pastāsta, ko atraduši. Kad viņi būs sasnieguši ūdens malu, lieciet uzzīmēt dīķa un tā apkārtnes plānu ar augu apļveida joslu secību. Atzīmējiet novērotās joslas no mitrākās līdz sausākajai un ierakstiet attiecīgo augu nosaukumus. Lieciet bērniem iedomāties, cik liels varētu būt dīķis pēc piecdesmit vai simt gadiem.

Metodiskās norādes:

3

Iepazīt augu dabīgo izvietojumu.

- Pielāgošanās, augu secība, biotopi, apstākļi.
- 1 un vairāk spēlētāji.
- 10 gadi un vairāk gadi.

Adaptēts pēc J. B. Cornell. Sharing Nature: Nature Awareness Activities for All Ages. Nevada City, Crystal Clarity Publishers. 2015. Sagatavoja Jāzepe Logins

Iesniegt savu eksperimentu

Latvijas Ķīmijas un farmācijas
uzņēmēju asociācija

Dzirnavu iela 93-27, Rīga, LV-1011
(+371) 67298683
lakifa@lakifa.lv